

Kabirle ilgili sorular

İstanbul'dan Mahmut bey: "1. Kabirde sorgu sual kabre ilk girildiğinde mi veya ruh alındığında mı başlar? Günlerce, ruhu alınıp da bekletilen kişiler için sorgulama nasıl olur? 2. Yeni vefat etmiş kişinin ruhu bulunduğumuz şehadet âlemine gelmesi mümkün mü? Mesela ölmüş baba geride bıraktığı çocukları, annesi... yakınlarının üzüntüsünden haberdar olur mu? 3. Ölü için kabir ile evde Kur'ân okuma sevap fazileti açısından bir fark var mı? 4. Kabir başında özellikle okunması gereken dua ve sureler nelerdir? 5. Kabirde ölünün ayak ucunda durup da Kur'ân-ı Kerim okurken ölü bundan haberdar olur mu? 6. Ölü için yas tutanların sesli ağlamasının ölüye zararı var mı? 7. Komşu kabirlerde bulunanlar birbirinden haberdar olurlar mı? 8. Kabirde zaman nasıl işler?"

1- İnsan öldükten sonra, insan ruhu âlem-i berzaha gider. Berzah âleminde kişi sorgu meleklerinin sorularıyla gözünü açar. Yani kabirde sorgu ve sual insan öldüğü anda başlar. İnsan öldüğünde cesedi her ne kadar kabre defnedilmekte geciktirilmiş olsa da, insan ruhu âlem-i berzaha girmiş olur ve cesediyle ilişkisiz olarak sorguyla muhatap olur.

2- Vefat etmiş kişinin şehadet âlemi ile ilişkisi zahirde bitmiş olur. Fakat geride bıraktığı yakınları ile aralarında manevî hatlar kesik olmaz. Meselâ rüya manevî bir hattır. Kimi zaman ölmüş kişilerin ruhlarının evine geldiği, geride bıraktığı çocuklarının üzüntüsünden haberdar olduğu şeklinde yaşanmış vakalar anlatılmaktadır. Bediüzzaman Hazretleri de "Ehl-i Cennet ruhları berzah âleminde yeşil kuşların cevflerine girerler ve Cennette gezerler"1 hadisinin yorumunda, bazı ruhların, Allah'ın izni ile, sinek gibi bir kısım hayvanların içerisine girerek şehadet

âlemini temâşâ edebildiklerini kaydeder.² Çünkü her iki âlem arasında çok ince bir perde bulunduğu bilinmektedir.

3- Ölü için kabirde Kur'ân okuma ile evde Kur'ân okuma arasında sevap ve fazilet bakımından fark yoktur. Fakat kabir başında Kur'ân okurken ahireti daha çok hatırlayarak aldığımız ibret nedeniyle daha fazla hüzünlenip, daha fazla ihlâs içine girebiliriz. Kur'ân'ı hüzünle ve ihlasla okumak ise daha çok sevaptır. Peygamber Efendimiz (asm): "Hüzünlü insanlar Allah'ın himayesindedir"³ buyurmuştur.

4- Kabir başına varıldığında kabristanda yatanlara selâm verilir. Bu sünnettir. Selâm şöyle verilir: "Esselâmü aleyküm ehle'd-diyari mine'l-Mü'minine ve'l-Müslimin. Ve innâ inşaallahü biküm lâhikûn. Es'elüllâhe lenâ ve lekümü'l-âfiye." (Meâli: "Allah'ın selâmı burada yatan Mü'min ve Müslümanların üzerine olsun. Bizler de inşaallah size katılacağız. Allah'tan bize ve size afiyet dilerim.")

Ölenlere selâm verdikten sonra duâ okuyarak onların bağışlanmalarını, azapları varsa kaldırılmasını veya hafifletilmesini Cenab-ı Allah'tan dileriz. Üç ihlâs ve bir Fatiha-i Şerife okunabileceği gibi, zamanımız kısıtlı değilse Yasin Sûresi veya Mülk Sûresi de okunarak bağışlanabilir. Peygamber Efendimiz (asm): "Yasin Kur'ân'ın kalbidir. Bir kimse Yasin'i okur ve Allah'tan ahiret saadeti dilerse, Allah onu bağışlar. Yasin Sûresini ölüleriniz üzerine okuyunuz"⁴ buyurmuştur.

5- Ölen kişinin kendisini ziyaret edenleri görebileceği ve kendisi için okunan duâlardan ve Kur'ân'dan manevî feyiz noktasında hissedar olabileceği şeklinde rivayetler vardır.

6- Ölen kişi eğer kendisi için yas tutulmasını istemişse, kendisinden sonra tutulan yasla ilgili rahatsız olur ve azap görür. Fakat böyle bir vasiyeti yok idiyse, yas tutan kişi kendisi günahkâr olur. (Ölü için isyansız ve teslimiyet içinde gözyaşı dökmekte bir sakınca yoktur ve bu konumuzun dışındadır.)

7- Âlem-i berzaha gidenler komşu kabirlerde olmasalar da birbirleriyle görüşebilirler.

8- Âlem-i berzah ebedî hayatın bir parçasıdır. Orada zaman, dünya zamanı ile ölçülmeyecek ve kıyaslanmayacak derecede farklıdır.

Dipnotlar:

1- Müslim, 3:1502, Müsned: 1: 238.

2- Sözler, s. 466

3- İbni Ebi'd-Dünyâ

4- Müsned, 5/256